

VELMU toimijoiden tulevaisuusvisiot?

VELMU:n kokonaisarviointiseminaari
7.12.2010, YM

Alueelliset yhteistyöryhmät

VELMU

vedenalaisen meriluonnon
monimuotoisuuden inventointiohjelma

Leena Lehtomaa, Varsinais-Suomen ELY-
keskus

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus 1

Alueellisten yhteistyöryhmien historia

- Kokoa alueellisen tason toimijat yhteen ja koordinoi alueellista VELMU-toimintaa
- ELY:llä alueidensa luonnon erityispiirteiden tuntemus, myös meriluonnon osalta
- ELYt lainsäädännön toteutumista valvova alueellinen viranomainen -> myös meriluontoon liittyvien säädösten (MSD, VPD ml. vesipuitedirektiivi ml.) käytännön soveltaminen

Alueellisten yhteistyöryhmien historia

AYR-toimintaa nyt kaikilla merialueillamme:

Saaristomeri: toiminta aloitettu 2005

Merenkurkku: toiminta aloitettu 2006

Itäinen Suomenlahti: toiminta aloitettu 2007

Läntinen Suomenlahti: toiminta aloitettu 2008

Perämeri: toiminta aloitettu 2009

Selkämeri: toiminta aloitettu 2010 SELMU hankkeen turvin

Alussa toiminta pelkästään virkatyönä, toiminta aktivoitunut vasta projektirahoituksen myötä. Kaikilla ely:illä ei kuitenkaan edes virkatyömahdollisuutta.

Nykytila

- **Alueellisesti** merkittävät toimijat mukana, **yksityiset vesialueet**
- 2-3 kokousta vuodessa; aluehallinnon muutos hidastanut osittain toimintaa; alueilla omanlaisensa toiminta (käyttöpaineet, luontoarvot vaihtelevat)
- Toimijoiden tutuksi tuleminen
- Yhteistyötahot esittelevät suunnitelmiaan ja tuloksiaan
- Kerätään olemassa olevaa aineistoa
- Rahoitusmahdollisuuksien kartoittaminen ja toiminnan

hankkeistaminen

Leena Lehtomaa, Varsinais-Suomen ELY-
keskus

Nykytila

Käytännön inventointeja toteutetaan tällä hetkellä hankkeiden puitteissa:

Merenkurkku: FINMARINET , POLMU?, muita?

Perämeri: FINMARINET, muita??.POLMU?

Saaristomeri: FINMARINET, NANNUT

Selkämeri: FINMARINET, SELMU, POLMU?

I-suomenlahti: FINMARINET , NANNUT

L- Suomenlahti: FINMARINET, NANNUT

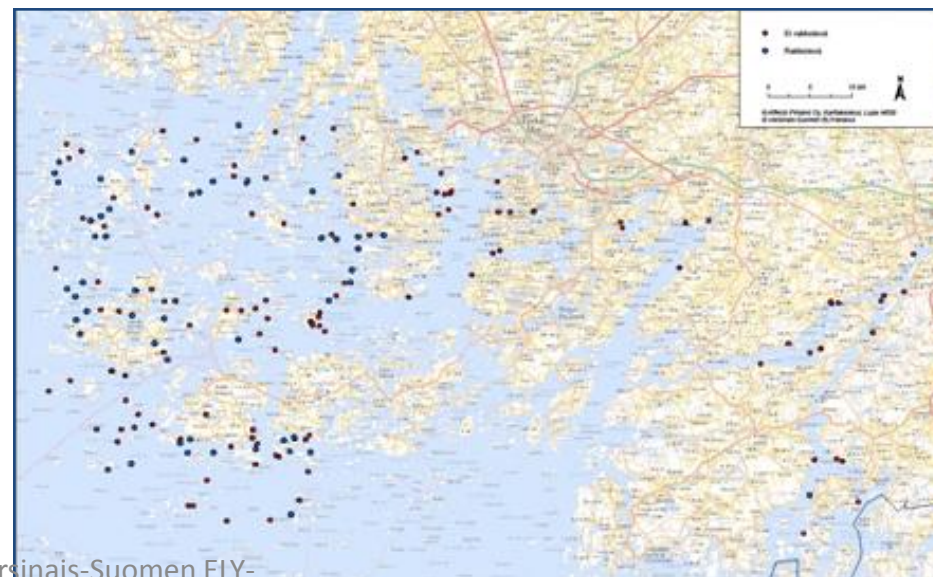
Metsähallitus 2006

Lisäksi jonkin verran

Muutakin esim. velvoiteseurantaa

Näiden käyttö VELMU:ssa

kuitenkin selvittämättä.??

AYR:ien tulevaisuus, 2011

Saaristomerelle inventointeja n. 24 000 eurolla
(NANNUT) (350 € m/linja, n. 50 m)

Läntiselle Suomenlahdelle inventointeja (NANNUT)

Itäinen Suomenlahti tiedonkeruu (NANNUT)

Selkämeri inventoinnit (POLMU), yhteistyöryhmä
SELMU

Merenkurkku, POPELY (POLMU)

Itämeriraha 558 000 € (tärkeää saada käyttää
palkkaukseen ja ulkopuolisiin palveluihin,
hankerahoituksen vastinrahana??)

AYR:iien tulevaisuus: haasteet

Rahoitus ja toiminnan jatkuminen haasteena:

- Vasta pieni pinta-ala yksityisistä vesialueista inventoitu
- toiminta perustuu pitkälti hankerahoitukseen
  - lyhyet työsuhteet, rahoittajan määräämät ohjelmasisältöjen teemat → yhteiskunnallinen tarve ok, pelkän inventointitiedon kerääminen sopii huonosti
- Inventointien ja tiedon kokoamisen tehostamiseksi lisää resursseja: kalustoa ja henkilöstöä suunnitteluun ja käytäntöön

AYR:ien tulevaisuus: haasteet

- Miten velmu kytketään jatkossa osaksi direktiivien täytäntöönpanoa, ts. osaksi normaalia virkatyötä?
- Lyhyitä työsuhteita luvassa jatkossakin, pysyvää meriluonnon asiantuntemusta ely:ihin
- Yhtenäiset menetelmät datan keruuseen, vaihtoehtoiset menetelmät, mikä sopii mihinkin tilanteeseen/hintalaput menetelmille/menetelmien hyödyt ja haitat

AYR:iien tulevaisuus: haasteet

- Dataa tulee lisää, tallennusjärjestelmä kuntoon!!
- Mallinnus ja tiedontuottajat, saumaton yhteistyö
- Yliopisto tuottaa nuoria tutkijanuransa alussa olevia henkilöitä, joilla on valmiudet ottaa meriensuojelun liittyvät yhteiskunnalliset tarpeet huomioon; tätä resurssia ei tule haaskata ja siksi ely-keskuksiin tulee saada pysyvää meriasiantuntemusta

AYR:ien tulevaisuus: haasteet

Aineistoa kerätessä ja mallinnettaessa

huomioitava myös alueellisen tason tiedontarpeet

- Vedenalaisten luontoarvojen huomioiminen maankäytön suunnittelussa:
  - > inventointeihin mukaan alueita joille käyttöpaineita ja aineiston keruu tähän sopivalla mittakaavalla (vrt. maakuntakaava/yleiskaava/rantaosayleiskaava/asemakaava
- Kunnille tarvitaan ohjeistusta vedenalaisten arvojen huomioimisesta; käsikirja, jossa esitellään kuhunkin tarpeeseen sopivat menetelmät , mitä maksavat, kuka tekee, mistä pohjatieto jne.

AYR:ien tulevaisuus: haasteet

Lisäksi työkalut meriympäristön tilan arviointiin ja seurantaan (yhdessä SYKE:n kanssa)

Toiminnan koordinointi tulevaisuudessa

- Alueellinen toiminta tarvitsee valtakunnan tason koordinointia, jotta parhaat käytännöt ja menetelmät saadaan kaikkien käyttöön eikä resursseja haaskata turhaan ihmettelyyn